

[Forsvarsministeren.]

Aar opførte Beløb til Materielanskaffelser. Paa Krigsministeriets Budget er der foreslaaet 2 Bevillinger, nemlig 12 Mill. Kr. til Krigsmateriel m. v. og 44 Mill. Kr. paa Kontoen Anskaffelse og Fornyelse af Krigsmateriel.

Jeg maa hertil bemærke, at Kontoen Anskaffelse og Fornyelse af Krigsmateriel ikke generelt taget kan betegnes som ekstraordinære Materielanskaffelser. Ogsaa i Normalbudgettet for Hærloven af 1937 findes der en Konto opført med et aarligt Beløb, idet det siger sig selv, at det er forbundet med uundgaaelige Udgifter til holde en Hærs Udrustning paa et tidssvarende Stade.

Med Hensyn til Bevillingen paa de 12 Mill. Kr. til Krigsmateriel m. v. skal jeg yderligere bemærke, at disse Beløb bruges til Dækning af de Udgifter til Materiel, som selve Uddannelsen fører med sig, f. Eks. til Ammunition til Skydeøvelser o. s. v. Denne Bevilling er saa at sige en Funktion af selve Uddannelsesstyrkens Størrelse. Efter det normale Budget, der blev lagt for Hærloven af 1937, var der beregnet ca. 2 Mill. Kr. aarlig paa denne Konto. Da Antallet af Manddage i Kraft af de større Indkaldelser og ogsaa den længere Tjenestetid i Forhold til dengang er stærkt forøget, er denne Konto, naar den i Mellemtiden indtrufne Prisstigning tages i Betragtning, aldeles ikke højere end det Beløb, der er afsat i Henhold til Hærloven af 1937.

Men det siger naturligvis sig selv, at de paa Budgettet for næste Aar optagne Bevillinger til Anskaffelse af Materiel af forskellig Art maa tilpasses til den Plan, man nu gaar i Gang med at opstille til Brug for Drøftelserne i Forsvarskommissionen, og som senere vil komme til Behandling paa Rigsdagen. Ud over det, jeg allerede tidligere har nævnt om de kommende Materielanskaffelsers Karakter, vil jeg gerne fremhæve, at det Materiel, der maa anskaffes under den midlertidige Genopbygning, selvsagt maa være af en saadan Beskaffenhed, at det paa naturlig Maade kan gaa ind i den almindelige Opbygning paa længere Sigt, der forestaar, naar Forsvarskommissionen til sin Tid har endt sit Arbejde. Der er imidlertid ingen Tvivl om, at der findes visse Standardvaaben, som bruges over hele Verden, i alle Hæere og i alle Mariner uanset Landenes Størrelse, og saadanne Vaaben vil der ikke være større Risiko forbundet med at anskaffe, saa lidt for Danmark som for andre Lande.

Jeg kan fuldstændig give det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard Ret i den principielle Betragtning, at de militære Bud-

getter og de militære Forhold i det hele taget maa drøftes ud fra saglige og økonomiske Betragtninger, og at den almindelige økonomiske Situation ogsaa maa tages i Agt ved Løsningen af alle disse Problemer, men jeg haaber unægtelig paa, at de Erfaringer, Danmark som besat Land har gjort, maa fritage os for i Fremtiden udelukkende at diskutere Forsvarsproblemet ud fra det stereotype og aandsforladte Motto: nedad med Militærudgifterne, det Motto, som i et helt Slægtled i vor Historie har virket afsporende paa den saglige Drøftelse af dansk Udenrigs- og Forsvarspolitik.

For mit Vedkommende tror jeg, at Besættelsen i alle Befolkningslag har nedfældet den Lære, at det — rent bortset fra det nationale Prestigetab, en Besættelse under givne Forhold kan medføre — baade økonomisk og finansielt, selv ud fra den aller mest snusfornuftige Betragtning, er det alldyrreste for et Land gennem en Besættelse at lade en anden Stat foretage det, man i sin Tid kaldte „Beskyttelsen af Danmark“. De 10 til 11 Milliarder Kr., som Danmark paa denne Konto har ofret, skulde i saa Henseende være et alvorligt Memento.

Hvis vi virkelig vil gøre Alvor af at opfylde saavel vore internationale Forpligtelser som vore Pligter over for os selv som et Land, der ønsker at gøre en effektiv Indsats for at bevare national Selvstændighed og territorial Integritet, nærer jeg ingen Illusioner om, at dette kan gøres, uden at det koster Penge, og som Følge af, at vi i alle Retninger skal starte fra bar Bund, vil Overgangstidens Genopbygning selvsagt blive adskilligt kostbarere, end Forholdet vilde have været, saafremt Landet efter Befrielsen blot havde besiddet det Krigsmateriel, vi raadede over før Besættelsen i 1940, altsaa det Materiel, der var tilvejebragt under den Forsvarsordning, Ministeriet Staaning med radikal Støtte gennemførte og udbyggede i Perioden 1937—40.

Jeg gentager: Ingen er forpligtet ud over sin Evne. Heller ikke ud over sin økonomiske Evne. Men naar jeg sammenligner Danmarks militære Udgifter i Øjeblikket med de tilsvarende Udgifter i andre Lande, vi naturligt kan sammenlignes med, er der ingen Anledning til at føle overdreven Ængstelse. Selv med de efter vore Forhold ret betydelige militære Udgifter i Øjeblikket ligger Danmark langt fra i Topklassen. Jeg vil i saa Henseende gerne fremføre Forholdene i vore to nordiske Nabolande, Norge og Sverige, idet jeg ud fra mange Grunde og Synsmaader lægger betydelig Vægt paa, at Danmark i sin praktiske Politik som Med-